

Lesopzet scholenproject Apeldoornse Jeugd Orkesten

In deze lessenserie maken de leerlingen kennis met de instrumenten uit het symfonieorkest. In vier lessen van een uur zullen alle instrumenten voorbij komen. De lessen zijn geschikt voor kinderen in groep 4 t/m 8. Onderstaand een overzicht van de inhoud van de lessen.

Les 1: Wat is een orkest?/ Slagwerk

Deel	Inhoud	Tijd
Inleiding	Ophalen van voorkennis. Welke instrumenten kennen de leerlingen al? Weten ze al wat een orkest is? Hier wordt een mindmap van gemaakt.	10 min.
Kern	We focussen ons op het symfonieorkest. Ten eerste bepalen we welke instrumenten er in dat orkest zitten en in welke groepen we deze kunnen indelen. We kijken een video waarin we het orkest zien spelen. Vervolgens focussen we ons in de eerste les op het slagwerk. We gaan eerst bedenken wat er bij het slagwerk hoort. De leerlingen komen erachter dat er veel instrumenten in deze categorie horen. We bekijken een video over geluidseffecten, zo leren de kinderen dat slagwerkinstrumenten op heel veel verschillende manieren ingezet kunnen worden. Na dit stuk theorie gaan we zelf aan de 'slag'. Dit doen we met behulp van body percussie. Hierbij wordt gedifferentieerd naar niveau door middel van de werkvormen. Bij groep 4 en 5 zal er klassikaal iets ingestudeerd worden, terwijl groep 6 t/m 8 worden uitgedaagd om in kleine groepjes zelf een body percussie te maken.	40 min.
Afsluiting	We sluiten af met het presenteren van de body percussie. En we herhalen wat we geleerd hebben. Ofwel, de instrumentengroepen uit het symfonieorkest en de functie van het slagwerk binnen het orkest.	10 min.

Les 2: Strijkers

Deel	Inhoud	Tijd
Inleiding	We halen eerst de voorkennis op van de vorige les. Vervolgens gaan we alvast vooruitblikken op de les van vandaag. Welke instrumentengroepen hebben we nog niet gehad? Eén van deze groepen is de strijkers, daar wordt deze les op gefocust. De aandacht wordt getrokken door een viool te laten zien en deze even kort te laten horen.	10 min.
Kern	We ontdekken deze les dat er vier soorten strijkers in het symfonieorkest zitten, namelijk de violen, altviolen, cello's en contrabassen. Het belangrijkste doel van de les is dat de kinderen leren dat hoe groter het instrument is hoe lager deze klinkt. Ieder instrument wordt kort belicht en met behulp van videofragmenten horen de kinderen ieder instrument. Wanneer we alle instrumenten binnen deze groep hebben behandeld, krijgen de kinderen de kans om het instrument kort uit te proberen.	40 min.
Afsluiting	We herhalen wat we geleerd hebben. Over welke instrumenten hebben we het gehad en wat gebeurt er als een instrument groter wordt?	10 min.

Les 3: Houtblazers

Deel	Inhoud	Tijd
Inleiding	We halen eerst weer de kennis op van de vorige lessen. Welke twee instrumentengroepen hebben we al uitgebreid gehad en welke moeten we nog? We focussen deze les op de houtblazers. Eerst mogen de kinderen instrumenten noemen waarvan ze denken dat het houtblazers zijn. Vervolgens laten we de dwarsfluit horen en krijgen de kinderen de vraag mee waarom dat nou een houten blaasinstrument is.	10 min.
Kern	Er zijn veel verschillende houtblazers in het orkest. We gaan deze kort langs en er worden video's getoond, zodat de kinderen weten hoe de verschillende instrumenten klinken. De vraag die centraal blijft staan is waarom het houten blaasinstrumenten zijn. Bij sommige instrumenten is dat heel duidelijk, bij anderen niet. Wat ze hier zien terugkomen is het feit dat grotere instrumenten lager klinken dan kleinere. Ook nu mogen de kinderen een aantal instrumenten proberen na het klassikale gedeelte.	40 min.
Afsluiting	We herhalen wat we geleerd hebben. Over welke instrumenten hebben we het gehad en waarom zijn dit houtblazers?	10 min.

Les 4: Koperblazers

Deel	Inhoud	Tijd
Inleiding	We halen eerst weer de kennis op van de vorige lessen. Welke drie instrumentengroepen hebben we al uitgebreid gehad en welke moeten we nog? We focussen deze les op de koperblazers. Welke instrumenten zouden daarbij horen? En hoe krijg je geluid uit deze instrumenten.	10 min.
Kern	Er zijn veel verschillende koperblazers in het orkest, we benoemen deze kort en bekijken korte video's om te ontdekken hoe ze klinken. We ontdekken dat je moet 'buzzen' om geluid uit deze instrumenten te krijgen. Alleen lucht door het instrument blazen is niet voldoende. De vraag die centraal staat is hoe dit kan. Het antwoord hierop is dat de lucht moet trillen. Hierbij wordt terug gerefereerd aan de voorgaande lessen. Bij het slagwerk laat je een oppervlakte (vaak een vel) trillen door erop te slaan. Strijkers strijken over de snaren, waardoor deze gaan trillen. En houtblazers laten de lucht trillen door het rietje of de vorm van het mondstuk. De leerlingen krijgen weer de mogelijkheid om een aantal instrumenten te proberen.	40 min.
Afsluiting	We herhalen wat we geleerd hebben. Over welke instrumenten hebben we het gehad en hoe ontstaat geluid? We kijken terug op het symfonieorkest als geheel door nog een keer naar een fragment te luisteren. De kinderen krijgen een folder mee waarop een amv-cursus wordt aangeboden.	10 min.